

M Ø T E

i EØS-utvalget

tirsdag den 24. oktober kl. 15.15

Næringskomiteens medlemmer var innkalt for å delta under behandlingen av sak nr. 1

Møtet ble ledet av EØS-utvalgets leder, *Einar Steensnæs*.

Til stede var: Fra utenrikskomiteen: Einar Steensnæs, Jan Petersen, Dag Danielsen, Fridtjof Frank Gundersen, Johan J. Jakobsen, Marit Nybakk, Lisbet Rugtvedt, Hill-Marta Solberg, Lars Sponheim og Tom Thoresen.

Fra EFTA/EØS-delegasjonen: Vidar Kleppe (for Carl I. Hagen).

Varamedlemmer for EFTA/EØS: Åse Wisløff Nilssen (for Bror Yngve Rahm)

Sverre Myrli, Rigmor Kofoed-Larsen og Per-Kristian Foss.

Fra næringskomiteen: Øystein Hedstrøm, Ansgar Gabrielsen, Leif Helge Kongshaug og Oddbjørg Ausdal Starrfelt.

Av Regjeringens medlemmer var til stede: Utenriksminister Thorbjørn Jagland og nærings- og handelsminister Grete Knudsen.

Følgende embetsmenn ble gitt adgang til møtet: departementsråd Jan Solberg, Nærings- og handelsdepartementet, ekspedisjonssjef Mette Kongshem, Utenriksdepartementet, avdelingsdirektør Jan Fredrik Lockert, Nærings- og handelsdepartementet, underdirektør Tore N. Thomassen, Nærings- og handelsdepartementet, underdirektør Aud Hellstrøm, Utenriksdepartementet og byråsjef Else Underdal, Utenriksdepartementet.

Videre var til stede komiteens faste sekretær, Rune Resaland.

D a g s o r d e n:

1. Orientering om utviklingen på områdene eNorge og Det indre marked v/ nærings- og handelsministeren.

2. Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 27. oktober 2000. Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 17. oktober d.å., med oversikt over de relevante rettsaker.
3. Eventuelt.

Lederen: Er det saker under Eventuelt? - Jeg har en liten sak under det punktet.

S a k n r . 1

Orientering om utviklingen på områdene eNorge og Det indre marked v/ nærings- og handelsministeren.

Utenriksminister Thorbjørn Jagland: Den kommenterte listen oversendt Stortinget omtaler 22 rettsaker som var aktuelle for beslutning på møtet i EØS-komiteen 27. oktober. En av disse, europaparlaments- og rådsbeslutning 1934/2000/EF om det europeiske språkar 2001, er i etterhånd trukket av kommisjonen av tekniske grunner.

Rettsaktene på denne månedens liste vurderes som ukontroversielle av norske faginstanser. Rettsaktene på området helse og sikkerhet på arbeidsplassen vil gi arbeidstakere bedre vern. Direktivet om elektronisk handel, som også nærings- og handelsministeren vil nevne i sitt innlegg, er viktig fordi det vil sikre en samlet regulering av denne type virksomhet.

Som en oppfølging av EØS-rådets møte 19. september i år, der kommissær Patten understreket betydningen av å få forgang i behandlingen av ulike direktiver, ble det holdt regjeringskonferanse 2. oktober i år. Jeg redegjorde for disse sakene i EØS-utvalget 3. oktober. EU ønsker nå disse sakene behandlet som eget dagsordenpunkt på EØS-komiteens møte 27. oktober. Dette må tolkes som en forsterkning av Pattens budskap, og understreker at vi på norsk side må følge opp disse sakene slik vi er forpliktet til.

Statsråd Grete Knudsen: Jeg vil gå inn på de utfordringene sett fra nærings siden som vi står overfor i arbeidet med det indre marked – et indre marked hvor det meste av EUs regelverk nå er på plass og

inkludert i EØS-avtalen. Imidlertid fortsetter EU prosessen med å utvikle og forbedre det indre marked, men da i økende grad gjennom initiativer og prosesser som faller utenfor EØS-avtalen og EØS-samarbeidet.

Her hjemme reflekterer f.eks. eNorge-prosjektet denne utviklingen. Derfor vil jeg summere opp status også i det arbeidet. Til slutt vil jeg si hvordan Regjeringen møter de tiltak EU nå foreslår for bl.a. å bedre sikkerheten til sjøs, der også EU arbeider frem en samordnet regionalpolitikk.

Gjennom EØS-avtalen ble Norge i utgangspunktet en integrert del av Europas indre marked. Vi har gjennomført reglene om fritt varebytte og fri bevegelighet for personer, tjenester og kapital. Norske bedrifters hjemmemarked er utvidet til hele EØS-området. Men etter mitt syn står vi særlig overfor to hovedutfordringer i arbeidet relatert til det indre marked:

- Hvordan skal vi sikre norsk næringsliv samme markedsadgang og konkurransevilkår som deres europeiske konkurrenter, gitt EU-landenes økende kobling av indre markedstiltak til politikk på områder som nå ligger utenfor EØS-avtalen?
- Hvordan skal vi forholde oss til utviklingen i EUs beslutningsprosesser, der vi ikke lenger blir involvert gjennom de strukturer som ligger nedfelt i EØS-avtalen?

EØS-avtalen brakte EFTA-landene inn i sentrale deler av fellesskapets politikk. Denne situasjonen er i dag vesentlig endret, fordi EU-landene, for å påvirke og styre de kreftene som utløses gjennom globalisering, de senere år har gjennomført viktige reformer knyttet til politikk og arbeidsformer – reformer som faller utenfor EØS.

Et fremtredende trekk ved den nye dynamikken i EU-samarbeidet er den stadig tettere koblingen mellom utviklingen av det indre marked og andre politiske satsingsområder, i nye, bredt anlagte samarbeidsprosesser. Disse prosessene skal sikre EU-landenes økonomiske og teknologiske konkurranseevne. Et eksempel er planene som ble lagt frem på toppmøtet i Lisboa i mars om å utvikle et Europa basert på innovasjon, kunnskap og forskning. Her kobles politikkområder som den økonomiske reformprosessen besluttet på toppmøtet i Cardiff, sysselsettingsinitiativene vedtatt på Luxembourg-toppmøtet og indre markedstiltak.

Videre vedtok EU i desember i fjor en ny strategiplan for å styrke det indre marked. Strategien utgjør grunnlaget for den videre utvikling av den indre markedspolitikken de neste fem årene. Den nye strategiplanen, som er meget dynamisk utformet, trekker opp fire strategiske mål: borgernes behov, effektivisering av vare-, kapital- og tjenestemarkedene, gunstigere vilkår for næringslivet og utnyttelse av fordelene ved det indre marked i en verden i forandring.

Vår utfordring er å sikre at vi fra norsk side får inngrep med disse nye prosessene som omfattes av EUs indre markedsarbeid, og at de forbedringer som iverksettes, også kommer norske interesser til gode, bl.a. ved å organisere norsk oppfølging der det er nødvendig. Derfor blir det lagt særlig vekt på å følge opp de aktivitetene som faller utenfor EØS-avtalen og som berører våre bedrifter, og dermed i aller høyeste grad influerer på norsk næringsliv.

EU-landene har utviklet sitt samarbeid i høyt tempo, og rammene for samarbeidet endres. EUs nye måter å styre på har betydning også for Norge. Dette er endringer i EUs samarbeidsformer og beslutningsstruktur som EØS-avtalen ikke tar høyde for. Det skjer en forskyvning vekk fra regelbasert samarbeid i retning av større vektlegging av hele programmer og koordinering av politikkutforming og tiltak. Her ser man at det er en voksende ubalanse mellom EØS-avtalen og dagens EU som skaper betydelige utfordringer for oss.

Utviklingen tilsier at vi fra norsk side i sterkere grad må prioritere blant våre interesser og konsentrere vår innsats mot de relevante EU-organer, enten det er kommisjonen, rådet eller parlamentet. Videre må vi ha en aktiv politikk bilateralt vis-à-vis hovedstedene. Vi må altså ha en veldig pro-aktiv holdning i saker av stor betydning for Norge, prøve å influere før beslutninger tas, og forsøke, der det er påtrengende, eventuelt å få egne avtaler, slik jeg viser til at vi får når det gjelder IT-politikken.

I slutten av juni ble eEurope 2002 Action Plan vedtatt på EUs toppmøte i Santa Maria da Feira som en operasjonalisering av planene som ble lagt i Lisboa. Blant innsatsområdene er en akselerert utvikling av elektronisk handel – som mer og mer blir handel – bedre tilgang til risikokapital for små og mellomstore bedrifter og utvikling av en elektronisk forvaltning.

Kommisjonen har varslet at gjennomføringen av informasjonssamfunnet i EU skal gis like høy prioritet fremover som innføringen av euroen og etableringen av det indre marked.

Elektronisk handel er blant de prioriterte områdene i den planen som da ble vedtatt. Direktivet om visse rettslige sider ved elektronisk handel skal sikre at man får et enhetlig marked for informasjonssamfunnets tjenester. Dette direktivet er vedtatt i EU og ble publisert i juli 2000. Vi forbereder også fra vår side implementering av dette direktivet.

Den raske utviklingen innen teknologi og globalisering har gjort det nødvendig med et overordnet styringselement i IKT-politikken også i Norge. Overgangen til informasjonssamfunnet gjør at de virkemidlene vi hadde i går, ikke lenger er tilstrekkelige. Derfor har vi laget en egen handlingsplan, - eNorge - , som er basert på det rammeverket som vi nå

ser avtegne seg innad i EU, men tilpasset norske forhold og laget på våre premisser. Et viktig formål med denne planen er å sikre de samme høye målsettingene i IT-politikken som EU har, og også at vi makter å ligge i forkant der vi har forutsetninger for det.

Relevant statistikk vedrørende kunnskapssamfunnet er nødvendig for å gjøre oss bevisste på utviklingstrekkene slik at tiltak kan settes inn. Som ledd i eNorge-planen vil vi ta i bruk såkalt referansetesting – benchmarking – som metode for å teste hele veien politikken og målene og hvorvidt vi makter å implementere disse tiltakene.

I eEurope-planen legges det opp til å ta i bruk benchmarking som metode for å sikre at tiltakene iverksettes på effektiv måte. Vi har tatt opp fra norsk side om vi kan få delta i denne metoden – denne målingen – sammen med EU og bli inkludert i deres referansetesting. Det har vi fått et positivt svar på. Dette er ett eksempel på det jeg mener med at vi må være pro-aktive for å sørge for å få til avtaler, samarbeidsavtaler, på områder som EØS-avtalen ikke innbefatter. EU vil legge frem en rapport på sitt rådsmøte i desember i Nice, og det vil også bli satt opp en egen web-side i desember hvor benchmarking-resultatene vil bli publisert jevnlig, altså hvordan det enkelte land ligger an på området. Den første reelle rapporten, som kalles Eurobarometeret, vil bli presentert i forbindelse med rådsmøte i Stockholm i mars.

I tillegg til samarbeidet med EU legger vi vekt på bilateralt samarbeid i IT-politikken, spesielt når det gjelder dette med å finne frem til metoder for å måle hvordan vi ligger an, og hvordan våre bedrifter ligger an. I første omgang har vi tatt initiativ overfor Tyskland, Storbritannia og Frankrike samt overfor de nordiske landene. Helt konkret setter vi ned en egen embetsmannsgruppe med Sverige som skal se på samarbeidsområder innen IKT-politikken.

Jeg har også lyst til å ta frem et annet område for å forklare hvordan vi nå går inn i andre samarbeidsprosesser med EU når det gjelder vårt næringsliv enn tidligere. Sjøsikkerhet er et av prioriteringsområdene for det franske formannskapet i EU denne høsten. Bakgrunnen for dette er forliset av tankskipet "Erika" utenfor Frankrike i desember i fjor. Det førte til at EU-kommisjonen i mars fremla en egen melding om sikkerhet ved sjøveis oljetransport. Gitt EUs økende rolle i utviklingen av regelverk for sikkerhet til sjøs har kommisjonens forslag også stor betydning for norsk skipsfartsnæring. Generelt kan det sies at vi anser det som viktig at EUs regler er harmonisert med det internasjonale regelverket, der vi er medlem på lik linje med andre, noe vi selvfølgelig ikke er – og ikke kan delta i på samme måte – i den politikken som nå EU legger opp.

Kommisjonen har foreslått at reglene for havnestatskontroll og kontroll med klasseselskapene skjerpes. Vi støtter i hovedsak disse forslagene. Det er også foreslått at tankskip med enkel bunn skal fases ut

raskere enn det som i dag er vedtatt gjennom det internasjonale regelverket. Dette forslaget har ført til at saken nå behandles i FNs sjøfartsorganisasjon IMO. EU ønsker å fastsette bestemte sluttdatoer for utfasing uavhengig av om tankskipet er gammelt eller nytt. Små skip har EU unntatt. Det er de skipene de har flest av selv, mens Norge har store tankskip og mange nye tankskip med enkel bunn. Fra norsk side har vi gått inn for en generell utfasing av tankskip med enkelt skrog ved en alder av 25 år, fordi vi også da vil oppnå en god miljøeffekt samtidig som svingningene i markedet reduseres. Regjeringen anser det som svært viktig å få til en internasjonal løsning, ikke alene en regional ordning.

Kommisjonen har videre varslet at den om kort tid vil fremme forslag til tiltak på tre nye områder.

Den ønsker for det første å endre regelverket om ansvar og erstatning ved oljesøl fra oljetankskip. Dette er i dag regulert gjennom det internasjonale regelverket som er forhandlet frem i IMO. Kommisjonen ønsker å endre dette systemet og vil i første omgang etablere et europeisk fond som et supplement til det internasjonale systemet, for deretter å reforhandle det internasjonale regelverket gjennom IMO. Vi er åpne for å reforhandle deler av dette regelverket i IMO, men når kommisjonen går såpass tøft frem, kan det også være fare for at det internasjonale systemet slår sprekker.

Kommisjonen ønsker også å opprette en europeisk sjøfartsmyndighet, samt å skjerpe sitt rapporteringssystem for skip som transporterer farlig eller forurensende last til og fra europeiske havner.

Regjeringen vil på en aktiv måte søke å møte de skisserte utfordringene. Vi har inngått avtale med Hellas, som er den største skipsfartsnasjonen i verden – Norge ligger på tredjeplass – om et samarbeid i forkant av de EU-møtene og rådsmøtene man skal ha, for vi har felles interesser. EU som sådant har nå gått inn for å styrke sitt engasjement på området, noe som er positivt. Men samtidig har Norge nok også til dels helt andre interesser på dette området enn EU som sådant har. Vi vil jobbe aktivt internt i EU underveis i disse prosessene så sant det lar seg gjøre, og har tatt kontakt også bilateralt med medlemslandene, og vil selvfølgelig også gjøre aktiv bruk av EØS-avtalen der den kan brukes.

Lederen: Jeg merket meg at næringsministeren flere ganger i innlegget sitt brukte ordet ”aktivt” og ”pro-aktivt”. Jeg syns det signaliserer en veldig god strategi for de nye initiativ som kommer i et samarbeid med EU. Nå understreket hun samtidig at mange av disse nye initiativene ikke lar seg løse innenfor rammeverket som EØS-avtalen gir, men må løses utenfor. Det kan selvfølgelig være opptakten til en debatt

om større og mer omfattende perspektiver enn akkurat det som ligger i de mer konkrete tingene her, og derfor lar jeg det ligge.

Jeg vil fra Kristelig Folkepartis side uttrykke støtte til den aktive holdning Regjeringen har til dette. Når det gjelder e-handel f.eks., vil utvilsomt det ta av, og i sin natur er e-handel slik at den ikke fungerer uten at det er en del av et større nettverk. Og at eNorge, som jeg har hatt gleden av å gjøre meg kjent med på departementets hjemmesider, også blir innfaset sammen med eEurope, er jeg sikker på på en god måte vil sikre Norges interesser.

Jeg vil også understreke det som vel også ministeren nevnte, at Norge ikke bare skal avvente initiativ fra EUs side, men der hvor man er sterke og har ressurser og kompetanse, skal man selv ta initiativ og kunne utvikle konsepter sammen med andre samarbeidspartnere, f.eks. også EU.

Jeg har et spørsmål når det gjelder sjøsikkerheten i EU. Jeg har vært litt spørrende til hvorfor norsk skipsfartsnæring har vært så sen med å akseptere det som både IMO og EU lenge har gått for, nemlig doble skrog – jeg la merke til at ministeren sa dobbel bunn, men det er vel mer enn dobbel bunn, det er dobbelt skrog. Da trengte ikke denne situasjonen å komme fullt så overraskende på norsk skipsfartsnæring som det synes som om den gjør i dag, nemlig at forholdsvis nye båter ikke får anledning til å seile ut hele levetiden, men må erstattes av nye båter med dobbelt skrog. Jeg vet ikke hvilken kommunikasjon det har vært med næringen i det spørsmålet, og hvordan næringen vurderer den konklusjon som IMO nå synes å komme til, og som selvfølgelig får konsekvenser for denne viktige næringen hos oss.

– Er det andre som vil uttale seg om dette?

Hill-Marta Solberg (A): Bare helt kort. Det er åpenbart at handels- og næringsministerens redegjørelse viser hvor viktig det er at Norge har en aktiv holdning, fordi de endringene som skjer i det indre markedet, selvfølgelig også har betydning for og påvirker norsk næringsliv på en rekke områder. Så jeg vil også uttrykke støtte til den linjen som Regjeringen legger seg på her, at man skal ha en aktiv holdning, og at en også på de områdene der det er åpenbart at den EØS-avtalen vi har, ikke er tilstrekkelig, ser etter muligheter for andre bilaterale avtaler og følger opp i forhold til EU-systemet på andre måter der vår tilknytningsform gjennom EØS-avtalen ikke er tilstrekkelig. Det vil være viktig at Regjeringen har en aktiv linje på dette området også fremover. Så det får vår støtte.

Øystein Hedstrøm (Frp): Jeg slutter meg til det meste av det som er sagt innledningsvis. eNorge-prosjektet er vi informert mye om i næringskomiteen, som har ansvaret for elektronisk handel.

Det er meget bra at EU nå har kommet på banen. De har vel irritert seg mye over USA, som leder an i konkurransen, og vil ikke være dårligere. At Norge nå kan være med i den internasjonale konkurransen som skjer innen elektronisk handel, innenfor IKT, er et "must" for Norge.

Jeg støtter opp om alle de initiativene som Regjeringen her tar. Spørsmålet er bare om det er nok det vi nå gjør.

Rigmor Kofoed-Larsen (KrF): Jeg har et spørsmål når det gjelder e-handel, om samarbeid og problemstillinger er tatt opp i forhold til miljø og transport. Hvordan er samarbeidet i forhold til miljøverndepartement og samferdselsdepartement på transport i forhold til e-handel? Er det tatt opp og berørt i denne sammenheng?

Johan J. Jakobsen (Sp): De internasjonale avtaler som Norge inngår med EU, går jeg ut fra er av samme kategori som andre internasjonale avtaler Norge inngår for å ivareta norske interesser, og bør i en slik sammenheng være uproblematisk. Jeg går ut fra at det her kun dreier seg om ordinære mellomstatlige avtaler, og at det ikke er snakk om avtaler som betinger endringer eller utvidelse av selve EØS-avtalen.

Lars Sponheim (V): Først til IKT-politikken. Det som utvilsomt er det pro-aktive når det gjelder IKT-politikken, er markedet og teknologiutviklingen. Myndighetene både i Norge og EU kan i beste fall prøve å komme etter så godt de kan. Så fort går det. Fordi et av direktivene som er oppe på dagsordenen i dag, gjelder tilgang til aksessnett for konkurrerende tilbydere, går mitt spørsmål på hvor godt vi klarer å henge med på et slikt felt, som er ganske avgjørende for å drive fram utviklingen. Dessuten er, som vi kjenner til, alminnelige rammevilkår for næringsvirksomhet vel så viktig for at norske bedrifter kan henge med på det området også.

Det andre gjelder det oppløftende i at EU-kommisjonen er tøff på skipsfartspolitikken når det gjelder sikkerhet og dobbelt bunn på store skip. Betyr det at Hellas også går for dette, slik at dette vil bli vedtatt EU-politikk? I så fall vil jo det være en betydelig konkurransefordel for Norge, som har store og nye skip i forhold til Hellas, som har enda flere, men gamle skip.

Statsråd Grete Knudsen: Først til lederen i forhold til sjøsikkerhet, det går også litt over i det som representanten Sponheim nå spurte om. Det er positivt at EU er opptatt av sjøsikkerhet, og det er også riktig at den norske næringen har vært meget aktiv når det gjelder forslaget og arbeidet i IMO. Norge fremmet også et eget forslag i IMO. Det gjorde også Japan. Forslaget fra EU kom såpass sent at det heller ikke var fremmet i IMO som sådant. De enkelte land hadde fremmet sine forslag, og så forsøkte EU å få til et samlet initiativ. Det samlede initiativet ivaretok selvfølgelig EU-landenes interesser primært, og ville om akkurat den typen hadde blitt godtatt, nok satt både Japan og Norge i en vanskeligere situasjon. Men det er helt riktig som Sponheim sier, at det Hellas hadde mest av, var de gamle, store skipene – og samtidig var de små skipene unntatt. Så det var på en måte en del av strategien å legge ut dette med de små skipene, slik at man skulle få Hellas med seg på en samlet EU-strategi inn i IMO. Her har det vært en lang prosess, der ikke minst norske myndigheter og norsk næringsliv har vært meget aktive, og vi tror at det som nå kommer ut fra IMO, vil være mer nyansert og et opplegg som Norge utmerket godt kan leve med. Det er klart at vi vil arbeide for at man må styrke IMO-arbeidet, slik at de regionale ordningene hele tiden må passes inn i det globale mønsteret – de store sjøfartslandene, bl.a. Norge og Japan, er ikke en del av EU-systemet. Men ellers er veldig mye av det vi nå tar initiativ til, svært bra.

Det EU også kommer til å jobbe noe med videre, er at mer av transporten bør overføres fra vei til sjø. Og her har jo vi store interesser. Det går litt på det spørsmålet som kom frem her, om vi har samarbeid med Samferdselsdepartementet og Miljøverndepartementet. Det er satt ned en gruppe mellom disse departementene, nettopp for å gå inn i hele den problematikken.

Hedstrøm spurte om det vi nå gjør, er nok. Jeg må si at her må vi nok systematisere mye arbeid også vis-à-vis de enkelte bransjeorganisasjonene og få dem til å stå mye mer på for å ta i bruk mer teknologi – også utviklingsmiljøene og forskningsmiljøene våre. For på en del av disse områdene ligger Norge veldig tilbake i forhold til det øvrige næringslivet innad i EU, og EU tar nok kampen opp både med USA og med Japan.

Til Johan J. Jakobsen: Alle disse avtalene er helt uproblematisk. Det viktige er at vi må være aktive og se at her er EU på en måte i en annen prosess vis-à-vis sine bedrifter og sitt næringsliv enn tidligere, og at det kanskje vil komme nye områder – ett av dem er sjøsikkerheten – der vi hele tiden må være med. Når det gjelder IT, har vi fått en avtale med kommisjonen. Vi deltar selvfølgelig ikke deres politiske prosesser, men våre bedrifter vil være med og bli målt på lik linje med det som EU nå legger opp til for sine bedrifter.

Jeg er ellers helt enig i det Sponheim sier, at her er det markedet som vil være en viktig aktør. Det vil jo også være markedet som vi nå legger opp til skal være aktivt når det gjelder dette med bredbånds- og aksessnettet. Spørsmålet er jo om vi greier å sette det offentlige i stand til å være en krevende kunde. Der har vi lagt inn en del forslag i statsbudsjettet, men vi står selvfølgelig hele tiden overfor spørsmålet om dette er tilstrekkelig for å få farten opp. Vi ser jo at Norge og de andre nordiske land har vært brukt mye som testland. Vi ser at Finland og Sverige har vært veldig aktive, men at Nord-Italia og Spania lager aggressive planer for hvor raskt de skal ta igjen de nordiske landene. Så her går utviklingen, som Sponheim helt riktig påpeker, så pass fort at vi hele tiden må nok være åpne for nye tiltak.

Lederen: Da takker jeg næringsministeren og næringskomiteens medlemmer. Vi er ferdige med sak nr. 1.

S a k n r . 2

Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 27. oktober 2000. Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 17. oktober d.å., med oversikt over de relevante rettsaker.

Utenriksminister Thorbjørn Jagland: Jeg har ikke noe mer å legge til utover det jeg sa i mitt første innlegg. De som er lagt fram her, mener vi er ukontroversielle og en forbedring for de områdene som dette gjelder.

Lederen: Det var et veldig presist og kort innlegg.

Jeg skal bare få legge til én ting. Jeg hadde tenkt å ta det under Eventuelt, men jeg kan like godt nevne det her. Det gjelder komiteens orientering i sakspapirene. Nå får man en forholdsvis oversiktlig bunke av papirer som veldig kort omtaler de forskjellige direktivene som en skal vurdere. Det har tidligere blitt uttrykt fra komiteens side at en gjerne ville hatt en egen overskrift hvor det stod "Sakkyndige instansers merknader", altså en overskrift tilsvarende det som nå heter "Sammendrag av innholdet" og "Merknader", for slike merknader vil

ganske fort gi en indikasjon på hvorvidt dette direktivet påkaller noen politisk interesse. Vi har ulike typer sakkyndige instanser som naturlig blir konsultert før Regjeringen treffer sin beslutning og tar sin vurdering, f.eks. Helsetilsynet, Næringsmiddeltilsynet og Kredittilsynet. Hvis det ikke finnes noen merknader fra disse institusjonene, vil det vanligvis heller ikke være noe komiteen bør ha oppmerksomheten rettet mot. Nå skal vi ikke akkurat uten videre anta det i alle tilfeller, men som regel er det slik. Derfor ville det vært veldig nyttig hvis en fikk en slik rubrikk, og jeg tror det ville lette lesningen og orienteringen for komiteen. Så hvis det kunne ordnes, tror jeg det ville bli satt pris på fra komiteens side.

Lisbet Rugtvedt (SV): Jeg er enig i det forslaget.

Jeg hadde bare et par spørsmål. Det ene går på 300 D 1215. Var det mulig å få litt mer informasjon eller en utdyping av det som står her, altså at CEPT gis mandat til å fatte beslutninger om harmonisering av konsesjonsvilkår? Er det mulig å få litt mer informasjon om hvilken type harmonisering av hvilken type konsesjonsvilkår det her vil være snakk om.

Det andre spørsmålet gjelder punktet nedenfor, 300 X 0417, om kommisjonsrekommendasjon. Jeg lurer på hvorfor rekommandasjoner kommer opp i EØS-komiteen og hvordan de behandles der. Hvis dette er en anbefaling, hva er bakgrunnen for at en da behandler det i EØS-komiteen? Jeg vil bare få vite litt mer om forskjellen på direktiver og rekommandasjoner.

Utenriksminister Thorbjørn Jagland: Det første spørsmålet må jeg nesten komme tilbake til skriftlig. Det kan jeg ikke svare på her.

Når det gjelder det andre spørsmålet, er det vanlig at slik rekommandasjon kommer i EØS-komiteen. Vi skal se litt nærmere på den praksisen, men det er i hvert fall det som har vært vanlig til nå. Vi kan svare på det skriftlig også.

Lederen: Jeg forstår da at utenriksministeren kommer tilbake med skriftlig svar på begge de spørsmålene.

Er det andre kommentarer? – Det er det ikke.

Er det saker til Eventuelt? – Det er det heller ikke.

Møtet slutt kl. 15.55